

Brusel 12. května 2021
(OR. en)

8633/21

CT 63
ENFOPOL 177
COTER 61
JAI 519

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	8036/1/21 REV 1
Předmět:	Návrh závěrů Rady o dopadu pandemie COVID-19 na hrozbu, kterou představuje terorismus a násilný extremismus, včetně dopadu na orgány pro boj proti terorismu a násilnému extremismu a jejich činnosti – <i>schválení</i>

1. Dne 7. prosince 2020 zaslalo tehdy nastupující portugalské předsednictví dotazník o politikách pro předcházení radikalizaci ve věznicích a boj proti ní (CM 5237/20) s cílem posoudit dopad pandemie COVID-19 na hrozbu vyplývající z terorismu a násilného extremismu, zejména na činnost orgánů pro boj proti terorismu a násilnému extremismu.

2. Příložený návrh závěrů Rady nazvaný „Dopad pandemie COVID-19 na hrozbu, kterou představuje terorismus a násilný extremismus, včetně dopadu na orgány pro boj proti terorismu a násilnému extremismu a jejich činnosti“ vychází z odpovědí členských států na dotazník, z diskusí na zasedáních Pracovní skupiny pro terorismus ve dnech 6. ledna a 28. dubna 2021, z písemných připomínek, prezentací a posouzení tohoto tématu ze strany členských států, jakož i ze strany Zpravodajského a informačního centra EU (INTCEN) a Europolu, z práce Komise v oblasti dopadu pandemie COVID-19 na preventivní činnost¹ a práce protiteroristického koordinátora EU².
3. Na závěry je rovněž třeba pohlížet v souvislosti s politickou rozpravou Rady, která je plánovaná na 8. června 2021 na téma „COVID-19 a boj proti trestné činnosti: rok poté“, a s návrhem závěrů Pracovní skupiny pro vymáhání práva k témuž tématu.
4. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby dohodu ohledně návrhu závěrů Rady ve znění uvedeném v příloze potvrdil a předložil tento návrh ke schválení Radě.

¹ „Preventing radicalisation during pandemics“ (Předcházení radikalizaci během pandemií) a „Strategic orientations on a coordinated EU approach to prevention of radicalisation for 2021 – Priorities and key actions“ (Strategické směry pro koordinovaný přístup EU k předcházení radikalizaci na rok 2021 – priority a klíčová opatření).

² „Terrorism in Times of Corona: The development of the terrorist threat as a result of the Covid-19 crisis“ (Terorismus v době koronavirové pandemie: vývoj teroristické hrozby v důsledku krize COVID-19) (7838/1/20 REV 1).

ZÁVĚRY RADY

„Dopad pandemie COVID-19 na hrozbu, kterou představuje terorismus a násilný extremismus, včetně dopadu na orgány pro boj proti terorismu a násilnému extremismu a jejich činnosti“

Úvod

1. Rada Evropské unie konstatuje, že hrozba terorismu pro členské státy sice zůstává vysoká, avšak dosud se v důsledku pandemie COVID-19 nezvýšila. Některé teroristické činnosti se však více přesunuly na internet a v rámci některých skupin již lze pozorovat zvýšenou radikalizaci.
2. Rada uznává, že orgány pro boj proti terorismu a násilnému extremismu se musely přizpůsobit omezením způsobeným pandemií COVID-19 a ve stále větší míře se spoléhat na (bezpečné a účinné) online schopnosti.
3. Rada se rovněž domnívá, že ve střednědobém až dlouhodobém horizontu mohou mít socioekonomické důsledky pandemie COVID-19 negativní dopad na teroristické hrozby a hrozby v oblasti násilného extremismu, což v různých ideologických spektrech přispěje k rozvoji ohnisek radikalizace.
4. Rada je proto odhodlána zajistit, aby orgány pro boj proti terorismu a násilnému extremismu v členských státech měly k dispozici odpovídající prostředky a nástroje, které jim umožní průběžně a účinně reagovat na vyvíjející se teroristické a extremistické hrozby.

Aktuální situace

5. Rada konstatuje, že dopad pandemie COVID-19 na orgány pro boj proti terorismu a násilnému extremismu se různí; bezpečnostní zpravodajské služby a většina donucovacích orgánů se potýkaly s omezením některých svých činností, například setkání za fyzické přítomnosti účastníků nebo operativní práce, zatímco jiné příslušné orgány se s tímto nesetkaly.

6. Rada zdůrazňuje, že úloha online rozměru od počátku pandemie nabyla na významu nejen proto, že se některé teroristické a extremistické hrozby více přesunuly z fyzického prostředí na internet (např. komunikace, financování, propaganda, radikalizace, nábor atd.) a ve větší míře využívaly širší škálu nových technologií a nástrojů (kryptoměny, šifrované aplikace, decentralizované internetové stránky 3.0 atd.), ale rovněž proto, že orgány pro boj proti terorismu a násilnému extremismu musely převést své každodenní činnosti (více) do online prostředí.
7. Rada bere na vědomí, že pandemie COVID-19 přinesla výzvy pro každodenní práci orgánů pro boj proti terorismu a násilnému extremismu, zejména při nakládání s utajovanými informacemi, a uznává, že je třeba nalézt správnou rovnováhu mezi zaručením operační kapacity a bezpečnosti online činností v oblasti boje proti terorismu a násilnému extremismu při současném dodržování pravidel pro nakládání s utajovanými informacemi.
8. Rada nicméně poukazuje na to, že přestože mají setkání a činnosti za fyzické přítomnosti účastníků v oblasti boje proti terorismu a násilnému extremismu nezastupitelný význam, lze dosáhnout spolupráce a vzájemných synergií i online, zejména opírají-li se tyto vztahy o důvěru, což orgánům umožní časovou úsporu, jakož i úsporu finančních a environmentálních zdrojů, pokud to umožní požadavky na důvěrnost a bezpečnost sítě.
9. Ačkoli Rada uznává, že pandemie COVID-19 nevedla k zjevnému nárůstu teroristických útoků, ve střednědobém až dlouhodobém horizontu je pravděpodobné, že by se pandemie a její socioekonomické důsledky mohly ukázat jako příhodná živná půda pro extremistickou rétoriku (různých ideologií). V tomto ohledu je třeba vzít na vědomí, že krajně levicové, krajně pravicové a islamistické extremistické skupiny již začlenily pandemii COVID-19 do své rétoriky. Další úvahy se týkají nejistoty a úzkosti vyvolané pandemií, jakož i skutečnosti, že lidé tráví více času na internetu, což může zvýšit zranitelnost vůči násilným extremistickým projevům.

10. Rada uznává, že některá násilná křídla hnutí a skupin „popíračů koronaviru“ odmítající vládní opatření na potlačení šíření onemocnění COVID-19, které přilákaly extremisty z různých ideologických prostředí, mohou v konečném důsledku představovat bezpečnostní výzvy, neboť jsou schopny páchat násilné činy, a proto může být v zájmu jejich řešení v závislosti na jejich vývoji zapotřebí dalšího úsilí.

Potřeba jednat

11. S ohledem na tuto situaci Rada oceňuje práci, která již byla odvedena v členských státech podle jejich vlastních vnitrostátních rámců a prostřednictvím jejich příslušných orgánů s cílem neustále aktualizovat chápání a posuzování online rozměru teroristické a násilné extremistické hrozby, a vyzývá členské státy, aby k chápání a posuzování dobrovolně a průběžně přispívaly poskytováním informací příslušným orgánům EU. V této souvislosti a v rámci svých příslušných pravomocí by měly Zpravodajské a informační centrum EU (INTCEN) a Europol pokračovat v podrobnějším rozpracování svého hodnocení dopadu pandemie na teroristické operace, jakož i možné pokusy teroristických organizací a násilně extremistických skupin zneužít stávající krize.
12. Rada VYZÝVÁ členské státy, aby urychleně provedly ustanovení nařízení s cílem bojovat proti šíření teroristického obsahu online³, a vybízí Komisi a jednotku EU pro oznamování internetového obsahu, aby členským státům i nadále poskytovaly podporu ve formě technických a operativních odborných znalostí.
13. Vzhledem k online rozměru teroristických a násilných extremistických hrozeb a jiných souvisejících jevů, jako je polarizace společnosti, dezinformace a násilná hnutí „popíračů koronaviru“, jakož i vzhledem k současným technologickým možnostem, například těm, jež využívají umělé inteligence, Rada ZDŮRAŽŇUJE, že dalším klíčovým bodem, který si zaslouží pozornost, je vliv algoritmů a jejich úloha při podporování radikalizace a násilného extremismu⁴.

³ [Vložit datum vyhlášení v Úř. věst.]

⁴ Dokument 12735/20: Úloha algoritmického zesílení při podpoře násilného a extremistického obsahu a jeho šíření na platformách a sociálních médiích (dokument protiteroristického koordinátora EU z prosince 2020).

14. Členské státy a Komise se VYBÍZEJÍ, aby pokračovaly ve svém úsilí předcházet všem druhům nelegální extremistické a teroristické propagandy, podněcování k násilí a nezákonnému financování nenávistných projevů a násilného extremismu, přičemž ZDŮRAZŇUJE, jak významně mohou k boji proti nezákonnému obsahu a jeho rozšíření přispět zprostředkovatelé poskytovatelů internetových služeb, a to i v souvislosti s aktem o digitálních službách, o němž se v současné době jedná.
15. Rada rovněž konstatuje, že zvýšená pozornost by měla být věnována nově vznikajícím hrozbám a bezpečnostním rizikům, jakož i příležitostem vyplývajícím z nových technologií. Zdůrazňuje úlohu inovačního centra EU jako monitorovacího subjektu nového technologického vývoje a hnací síly inovací, včetně vývoje standardních technických řešení pro členské státy v oblasti vnitřní bezpečnosti v souladu s mandáty zúčastněných agentur.
16. Zejména s ohledem na omezení a překážky vyplývající z pandemie COVID-19, jakož i na posouzení, že část úsilí a synergií by mohla probíhat online – bez ohledu na zabezpečené komunikační platformy a systémy, které příslušné orgány již používají pro spolupráci mezi členskými státy a v jejich rámci –, Rada rovněž UZNÁVÁ a ZDŮRAZŇUJE, že je nanejvýš důležité pokračovat ve vývoji bezpečných zařízení pro videokonference (VTC), které umožňují diskusi o utajovaných informacích. Rada rovněž BERE NA VĚDOMÍ, že je důležité pokračovat v rozvoji zabezpečených kanálů pro písemnou výměnu utajovaných informací.
-